

Sygn. akt III RC 160/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 czerwca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Anna Kwiecień-Motylewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Barbara Salamondra

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 maja 2021 roku

sprawy z powództwa E. P. (1), działającej na rzecz małoletnich dzieci i we własnym imieniu

przeciwko E. P. (2)

o zaspokojenie potrzeb rodziny

1. zasądza od E. P. (2) na rzecz jego syna S. P. (1), urodz. (...) oraz na rzecz jego córki S. P. (2), urodz. (...) alimenty w kwocie po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 5-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej E. P. (1) poczynając od dnia 08 stycznia 2021 roku;
2. zasądza od E. P. (2) na rzecz jego żony E. P. (1), pesel (...) kwotę 400 (czteryście) złotych miesięcznie tytułem przyczyniania się zaspokajania potrzeb rodziny, płatne z góry do dnia 5-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk powódki E. P. (1) poczynając od dnia 08 stycznia 2021 roku;
3. oddala powództwo w pozostałej części;
4. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa
5. nadaje wyrokowi w punkcie 1 i 2 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 160/20

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 grudnia 2020 roku powódka E. P. (1) wniosła o zasądzenie od E. P. (2) kwoty 2170 zł tytułem przyczyniania do zaspakajania potrzeb rodziny, zabezpieczenie powództwa przez zasądzenie na czas trwania postępowania w niniejszej sprawie od pozwanego E. P. (2) na jej rzecz kwoty po 2100 zł miesięcznie tytułem przyczyniania do zaspakajania potrzeb rodziny oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, że pozostaje w związku małżeńskim z pozwanym. Z małżeństwa tego pochodzą wspólne dzieci stron: S. P. (1), S. P. (2). Strony nie mieszkają wspólnie, gdyż z powodu nieporozumień powódka była zmuszona wyprowadzić się z dziećmi od męża, do domu swojej matki. Podniosła, że sama dba o dzieci, zajmuje się nimi, ponosi koszty ich utrzymania. Partycypuje w kosztach utrzymania domu swojej matki, w którym zamieszkuje wraz z dziećmi. Powód jedynie nieznacznie przyczynia się finansowo do zaspokajania potrzeb rodziny. Poczynając od dnia 17 października 2020 r., kiedy to powódka z dziećmi wyprowadziła się od męża, powód dopiero w połowie grudnia 2020 r. odwiedził dzieci i przekazał środki higieniczne, żywność dla dzieci (pieluchy, mleko, jedzenie w słoikach) o wartości około 350

zł. Powódka z uwagi na wiek dzieci i konieczność sprawowania osobistej opieki nie pracuje zarobkowo. Opiekuje się dziećmi. Utrzymuje się ze świadczenia 500+ w łącznej kwocie 1000 zł oraz zasiłku rodzinnego. Pozwany z kolei pracuje w gospodarstwie rolnym swoich rodziców. Jest młodym, zdrowym mężczyzną, zdolnym do pracy zarobkowej. Powódka wskazała, iż za prace w gospodarstwie rolnym własnych rodziców powód uzyskał dochód w kwocie ok. 4500 złotych. Miesięczne wydatki powódki wynoszą 3170 zł. (...) pomagają jej matka i siostra. (pozew – k. 2-6)

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2021 r. Sąd zabezpieczył powództwo przez zobowiązanie pozwanego E. P. (2) do uiszczania w czasie trwania postępowania w niniejszej sprawie na rzecz E. P. (1) kwoty 1400 zł tytułem zaspokajania potrzeb rodziny, która to kwota płatna jest z góry do dnia 10-tego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, począwszy od 13 stycznia 2021 roku, oddalając w pozostałym zakresie wnioski o zabezpieczenie. (postanowienie – k. 31)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie w całości powództwa. W uzasadnieniu podniósł, że nie jest prawdą, by pozwany pierwszy raz w miejscu zamieszkania powódki i dzieci stron pojawił się 18 grudnia, lecz 20 listopada 2020 r. Pozwany podjął próbę podziału obowiązków opieki nad dziećmi, natomiast żona odmówiła argumentując, by wystąpił do Sądu o ustalenie kontaktów z dziećmi. Z uwagi na trudną sytuację materialną pozwany nie jest w stanie samodzielnie utrzymać współmałżonki. Wielokrotnie rozmawiał z powódką na temat podjęcia przez nią pracy zarobkowej. Pozwanemu udzielono w instytucjach bankowych pożyczek na zaspokojenie potrzeb rodziny łącznie o wartości 12000 zł, które przeznaczył na zakup mebli i wyposażenia domu. Powódka obecnie ma możliwość podjęcia pracy zarobkowej, ponieważ starsze dziecko uczęszcza do przedszkola, zaś młodsze może pozostawać pod opieką pozwanego. Pozwany stale pracuje jako domownik w gospodarstwie rolnym rodziców nie będąc związany stosunkiem pracy. Z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1500 zł miesięcznie, z czego opłaty na bieżące jego zobowiązania wynoszą 500 zł. Podkreślił, że powódka posiada możliwość uzyskania dodatkowych dochodów, ponieważ jest w posiadaniu spadku w postaci 1/4 części nieruchomości mieszkalnej wraz z budynkami gospodarczymi z inwentarzem oraz gruntów rolnych o powierzchni 18 ha. Z tytułu dopłat obszarowych za rok 2020 do posiadanych gruntów jest w stanie osiągnąć dochód w kwocie 12500 zł oraz 14598 zł z tytułu dochodu ze sprzedaży płodów rolnych. Istnieje również możliwość wdzierżawienia gruntów rolnych w kwocie 2000 zł za 1 ha lub sprzedaży w kwocie 100000 zł za 1 ha. Powódka bez wiedzy pozwanego co najmniej dwukrotnie wyprowadziła środki pieniężne z konta bankowego na rachunek jej siostry, w kwocie 2000 zł dnia 28 kwietnia 2020r. oraz w kwocie 1850 zł dnia 29 września 2020 r. Pozwany podkreślił także, że powódka kilkakrotnie blokowała mu dostęp do rachunku bankowego, na który pozwany wpłacał kwoty pieniężne na finansowanie wydatków gospodarstwa domowego. Powódka wraz z dziećmi zamieszkują wspólnie z siostrą powódki jej mężem, bratem powódki jego żoną oraz dzieckiem oraz matką powódki. W związku z powyższym koszty utrzymania domu powinny być dzielone na wszystkich domowników. Podkreślił, że co do kosztów opieki lekarskiej dzieci powódka powinna korzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej refundowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Pozwany zabezpiecza żywnościowo dzieci zapewniając produkty żywnościowe, a także pieluchy, środki higieniczne, czystości. W uzasadnieniu pozwany zobowiązał się do uiszczania kwoty 500 zł miesięcznie tytułem przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny. Odnosząc się do wydatków związanych z rozrywką, wycieczką, pływaniem pozwany podniósł, że wydatki te nie zostały w żaden sposób uprawdopodobnione, choćby ze względu na obostrzenia sanitarne, ani co do ich wysokości. Zaznaczył, że są to koszty incydentalne i jako takie nie podlegają zaliczeniu przy ustalaniu wysokości obowiązku zaspokojenia potrzeb rodziny. (odpowiedź na pozew – k. 40-41)

Pismem procesowym z dnia 18 maja 2021 r. powódka zmodyfikowała powództwo w ten sposób, że wniosła o zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kwoty 2700 zł miesięcznie, począwszy od dnia wytoczenia powództwa. Miesięczne koszty utrzymania małoletniego S. powódka oszacowała na 1380 zł, małoletniej S. – na 1310 zł miesięcznie, zaś koszty własnego utrzymania – na 1180 zł. Podniosła, iż wzrósł koszt utrzymania małoletnich dzieci, zwiększyły się wydatki na wyżywienie, odzież, opiekę medyczną, a także te związane z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Dodała, że w chwili obecnej nie pracuje zawodowo z uwagi na konieczność opieki nad dziećmi. Jej miesięczny dochód to świadczenie 500 + w łącznej kwocie 1000 zł miesięcznie, zasiłek rodzinny w wysokości 190 zł oraz kwota z tytułu zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego - 1400

zł miesięcznie. Podniosła, iż zgodnie z jej wiedzą, pozwany z tytułu działalności rolniczej uzyskuje dochód w granicach 4500 złotych. Pozwany uzyskuje również dochody sezonowe z tytułu świadczenia różnego rodzaju usług w, np.:

- pracy wykonywanej prasą rolniczą w okresie żniw, roczny dochód 15000 zł,
- sprzedaży i nawożenia naturalnym nawozem gruntów uprawnych, roczny dochód 20000 zł,
- prac polegających na zasiewie i zaoraniu gruntów uprawnych, roczny dochód w 10000 zł,
- wywozu ścieków pochodzenia zwierzęcego, roczny dochód 15000 zł.

Podkreśliła, iż miesięczny dochód pozwanego z tytułu wynagrodzenie oraz usług dodatkowych łącznie wynosi około 10000 zł. (pismo procesowe – k. 73-76)

Na rozprawie w dniu 27 maja 2021 r. powódka podtrzymała zmodyfikowane powództwo – jak w piśmie procesowym z dnia 18 maja b.r. Pozwany stawiał się na rozprawie, jednakże wobec faktu, iż odmówił założenia maseczki przewodnicząca zarządziła opuszczenie przez niego sali rozpraw. (e-protokół – k. 87-88v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. P. (1) i E. P. (2) są małżeństwem od dnia 30 kwietnia 2016 roku. Z małżeństwa tego pochodzą wspólne dzieci stron - S. P. (1) ur. (...) i S. P. (2) ur. (...) Strony nadal pozostają w związku małżeńskim. Nie toczy się pomiędzy nimi sprawa o rozwód ani o separację. Strony nie mieszkają wspólnie.

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k – 8 ; odpis skrócony aktu urodzenia k –9,10)

Do dnia 17 października 2020 r. strony zamieszkiwały wspólnie w domu rodzinnym E. P. (2) w L. pod nr 6. W dniu 17 października 2020 r. po kłótni z mężem E. P. (1) wraz z małoletnimi: synem S. P. (1) i córką S. P. (2) wyprowadziła się do swojej matki do S. nr 17. Powódka jest silnie skonfliktowana z teściami, co przełożyło się na jej relacje z mężem.

(dowód: pozew – k. 2-6, zeznania powódki e-protokół z dnia 27 maja 2021 r. czas: 00:06:44 – k. 87v-88v)

E. P. (1) ma 35 lat. Z wykształcenia jest pedagogiem. Obecnie wraz z dziećmi mieszka w domu swojej matki. W domu tym mieszka 7 osób, poza powodami – matka E. P. (1), brat z żoną i dzieckiem. Powódka nie pracuje. Chciałaby podjąć pracę w wymiarze 1/2 etatu, śledzi oferty pracy. Dotychczas to głównie powódka zajmowała się bezpośrednią opieką nad dziećmi. W czasie wspólnego zamieszkiwania pozwany zajmował się dziećmi rzadko. Obecnie w opiece nad dziećmi pomaga powódce jej matka, która jednak ze względu na stan zdrowia, nie jest w stanie przejąć opieki nad małoletnią S. w razie ewentualnego zatrudnienia powódki. Babka macierzysta jest w stanie zająć się wnukami na krótki okres czasu (ok. 1 godziny). O. się wnukami, gdy powódka potrzebuje załatwić sprawy codzinne, np. wyjechać na zakupy. Obecnie E. P. (1) utrzymuje się ze świadczenia 500+ na dwoje dzieci w łącznej kwocie 1000 zł, zasiłku rodzinnego w wysokości 190 zł oraz alimnetów od męża w kwocie 1400 zł. (...) pomaga jej matka. Powódka jest zdrowa. Wspólnie z matką, siostrą i bratem E. P. (1) otrzymała w spadku po ojcu i bracie gospodarstwo rolne o pow. 12 ha. Nie przeprowadzono jednak działu spadku. Powódka cierpi na niedosłuch. Koszty własnego utrzymania powódka oszacowała na 1180 zł, w tym:

- jedzenie – 500 zł,
- opłata za wywóz nieczystości – 5 zł,
- opłata za energię elektryczną – 33 zł,
- opłata za śmieci – 25 zł,
- środki czystości – 20 zł,

- kosmetyki – 50 zł,
- koszty utrzymania auta – 80 zł,
- paliwo do pojazdu – 250 zł,
- odzież, obuwie, bielizna – 100 zł,
- abonament telefoniczny – 40 zł,
- fryzjer – 50 zł,
- opłata za ogrzewanie – 27 zł.

W czasie wspólnego zamieszkiwania strony ustaliły, że do czasu, gdy małaletnia S. nie pójdzie do przedszkola powódka będzie zajmowała się dzieckiem, zaś pozwany będzie pracował na utrzymanie rodziny.

(dowód: pozew – k. 2-6, zeznania powódki e-protokół z dnia 27 maja 2021 r. czas: 00:06:44 – k. 87v-88v, pismo procesowe – k. 73-76)

Małaletni S. P. (1) (lat 4) uczęszcza do przedszkola. To matka zawozi go i odbiera z przedszkola. Chłopiec zapada na infekcje sezonowe, średnio raz na 2 miesiące. Nie choruje przewlekle. W przypadku zachorowania korzysta z prywatnych wizyt lekarskich. Jego miesięczne koszty utrzymania powódka oszacowała na 1380 zł, w tym:

- jedzenie – 550 zł,
- opłata za wywóz nieczystości – 5 zł,
- opłata za energię elektryczną – 33 zł,
- opłata za śmieci – 25 zł,
- środki czystości – 20 zł,
- kosmetyki – 50 zł,
- lekarstwa, wizyty lekarskie, profilaktyka zdrowotna – 150 zł,
- odzież, obuwie, bielizna – 150 zł,
- opłata za przedszkole – 50 zł,
- książki, zabawki – 200 zł,
- wakacje letnie, ferie zimowe, uroczystości, wycieczki , rozrywka, – 100 zł,
- wizyty u fryzjera – 20 zł,
- opłata za ogrzewanie – 27 zł.

(dowód: pozew – k. 2-6, zeznania powódki e-protokół z dnia 27 maja 2021 r. czas: 00:06:44 – k. 87v-88v, pismo procesowe – k. 73-76)

Małaletnia S. P. (2) (1,5 roku) pozostaje pod opieką matki. To E. P. (1) zajmuje się córką, wykonuje wszelkie czynności związane z opieką nad dzieckiem. Dziecko nie korzysta ze żłobka. Nie choruje przewlekle. Zapada na infekcje sezonowe.

Najczęściej zaraża się od brata. W przypadku zachorowania korzysta z prywatnej opieki medycznej (średnio raz na 2 miesiące). Jej miesięczne koszty utrzymania powódka oszacowała na 1310 zł, w tym:

- jedzenie – 500 zł,
- opłata za wywóz nieczystości – 5 zł,
- opłata za energię elektryczną – 33 zł,
- opłata za śmieci – 25 zł,
- środki czystości – 20 zł,
- kosmetyki – 50 zł,
- lekarstwa, wizyty lekarskie, profilaktyka zdrowotna – 150 zł,
- odzież, obuwie, bielizna – 100 zł,
- pieluchy, smoczki, chusteczki, maść przeciw odparzeniom – 250 zł,
- zabawki – 100 zł,
- wakacje letnie, ferie zimowe, uroczystości, wycieczki , rozrywka, – 50 zł,
- opłata za ogrzewanie – 27 zł.

(dowód: pozew – k. 2-6, zeznania powódki e-protokół z dnia 27 maja 2021 r. czas: 00:06:44 – k. 87v-88v, pismo procesowe – k. 73-76)

E. P. (2) (lat 34) ukończył uniwersytet rolniczy w K. na kierunku zootechnika. Jest zdrowy. Nie leczy się na przewlekłe choroby. Zamieszkuje wraz ze swoimi rodzicami w L. nr 6. Rodzice pozwanego są właścicielami gospodarstwa rolnego o pow. 22 ha, w którym pracuje pozwany. Gospodarstwo to nastawione jest na hodowlę trzody, bydła i krów mlecznych. Jest zmechanizowane. Wyposażone w kombajn, prasę rolniczą, siewnik, agregat uprawowy, wóz asenizacyjny, rozrzutnik do naturalnego nawozu, 4 ciągniki rolnicze. Na terenie gospodarstwa zostały wybudowane 2 nowoczesne chlewnie. Właścicielami gospodarstwa są rodzice pozwanego, jednakże w rzeczywistości to E. P. (2) sprawuje funkcje kierowniczą, podejmuje decyzje odnośnie prosperowania gospodarstwa. Pozwany uzyskuje również dochody sezonowe z tytułu świadczenia różnego rodzaju usług, np.: pracy wykonywanej prasą rolniczą w okresie żniw - roczny dochód 15000 zł, sprzedaży i nawożenia naturalnym nawozem gruntów uprawnych - roczny dochód 20000 zł, prac polegających na zasiewie i zaoraniu gruntów uprawnych - roczny dochód w 10000 zł, wywozu ścieków pochodzenia zwierzęcego - roczny dochód 15000 zł. Według oświadczenia pozwanego z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców osiąga dochód w kwocie 1500 zł miesięcznie, zaś jego miesięczne zobowiązania wynoszą 500 zł. W grudniu 2020 r. pozwany przekazał dla małoletniej córki pieluchy, mleko, jedzenie w słoiczkach za łączną kwotę około 350 zł. Obecnie nie przekazuje żadnych środków poza, ustaloną w trybie zabezpieczenia, kwotą alimentów (1400 zł). Na początku trwania małżeństwa E. P. (2) kupował żonie prezenty - bieżnię za kwotę 3500 zł, buty za 500 zł/para. Małżonkowie P. wspólnie korzystali z rachunku bankowego powódki. Pozwany nie miał własnego konta bankowego. Na konto powódki wpływały środki ze świadczenia 500+ w kwocie 1000 zł, zasiłek rodzinny w kwocie 190 zł oraz świadczenie rodzicielskie tzw. K. w kwocie 1000 zł. Pieniądze te były wykorzystywane na utrzymanie rodziny, ale również na pokrycie kosztów gospodarstwa rolnego. Kiedy na koncie nie było już żadnych środków powódka prosiła męża o zasilenie konta. Pozwany wpłacał wówczas na konto drobne kwoty 200/300 zł. Kiedy powódka wyprowadziła się od męża przelała z w/w rachunku bankowego, do którego upoważnienie miał także pozwany, pieniądze w kwotach 1850 zł i 2000 zł na konto swojej siostry z obawy, że pozwany pozbawi ją tych środków.

Od chwili opuszczenia domu przez żonę i dzieci uczestnik nie interesował się dziećmi. Alimony zasądzone na dzieci zaczął płacić dopiero po wszczęciu przez powódkę egzekucji komorniczej.

(dowód: pozew – k. 2-6, zeznania powódki e-protokół z dnia 27 maja 2021 r. czas: 00:06:44 – k. 87v-88v, pismo procesowe – k. 73-76, odpowiedź na pozew – k. 40-41v)

Sąd uznał za wiarygodny zebrany w sprawie materiał dowodowy i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych. Nie budzą wątpliwości Sądu co do wiarygodności dowody z dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony i potwierdzają przedstawiane przez nie fakty.

Zeznania przesłuchanej w charakterze strony powódki co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy ocenić należy co do zasady jako wiarygodne. Twierdzenia o faktach zawarte w ich zeznaniach w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy nie były kwestionowane przez stronę przeciwną. Sąd uznał, że powódka przedstawiła wiarygodne zestawienia kosztów utrzymania małoletnich i własnej osoby, podane w nich kwoty nie są zawyżone. Przyznała, że na utrzymanie każdego z małoletnich powodów potrzebuje ok. 1300-1400 złotych (S. P. (2) – 1310 zł, S. P. (1) – 1380 zł), zaś własnej osoby - 1180 zł.

Sąd uznał, że kserokopie dokumentów, nie potwierdzone za zgodność z oryginałem - wedle norm obowiązujących, świadczą jedynie o istnieniu ich oryginałów, kserokopie nie mogą bowiem stanowić dowodu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Podstawę prawną roszczenia powódki E. P. (1) wobec pozwanego stanowi art. 27 kro, zgodnie z którym oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

Ustawodawca nie wskazuje kryteriów, które pomogłyby ustalić wysokość świadczenia. W uchwale z dnia 13 października 1976 r., III CZP 49/76, LEX nr 7855, Sąd Najwyższy uznał, że małżonkowi przysługuje „roszczenie do współmałżonka na podstawie art. 27 kro o zaspokojenie swych potrzeb w zakresie odpowiadającym zasadzie równej stopy życiowej małżonków” (zob. także uchwała SN z dnia 7 czerwca 1972 r., III CZP 43/72, LEX nr 1426). Małżonkowie powinni zatem żyć na takim samym poziomie. Dzieci wychowujące się w danej rodzinie także powinny żyć w zasadzie na równej stopie, ale z uwagi na ich odmienny poziom potrzeb chodzi tutaj o „odpowiednio” równą stopę. Poziom konsumpcji dzieci w proporcji do konsumpcji rodziców w typowej sytuacji jest niższy z uwagi na wydatki rodziców związane z wykonywaniem pracy zarobkowej oraz wyższe ceny i poziom usług świadczonych zwykle na rzecz dorosłych osób. Niemniej stopa życiowa dzieci powinna być porównywalna z poziomem życia rodziców; nie mogą oni więc utrzymywać dziecka tylko na poziomie zaspokajania jego elementarnych potrzeb, a sami utrzymywać się na znacznie wyższym poziomie (tak M. Andrzejewski w Komentarz do art. 27 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego pod red. Henryka Doleckiego, LEX).

Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dzieci wynika przede wszystkim z treści art. 133 § 1 kro (i na takiej podstawie strona powodowa oparła roszczenie co do środków utrzymania małoletniej), który stanowi, że rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymywać się samodzielnie chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny jest konsekwencją obowiązku troski o prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy dziecka.

Ustalając zakres świadczeń alimentacyjnych Sąd uwzględnia zarówno usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro). Wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać w całości lub w części,

na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego, w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokryciu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (§ 2).

Na usprawiedliwione potrzeby dziecka składają się nie tylko elementarne aspekty związane z zaspokojeniem minimum egzystencji, takie jak wyżywienie, mieszkanie, odzież, higiena osobista, leczenie, ale również potrzeby związane z rozwojem duchowym i intelektualnym dziecka z uwzględnieniem jego wieku, uzdolnień i zainteresowań (patrz SN III CZP 91/06).

Zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego ocenia się z uwzględnieniem posiadanej przez niego wiedzy, umiejętności, możliwe do osiągnięcia przy dołożeniu przez niego należytej staranności. Świadczenia, do których rodzice są zobowiązani względem dzieci mogą mieć postać materialną bądź niematerialną. Przy określaniu świadczeń materialnych należy mieć na względzie możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanych, czyli co mogliby uzyskać przy pełnym wykorzystaniu swoich sił i możliwości zarobkowania. Świadczenia niematerialne wiążą się z kolei z osobistymi staraniami rodzica o rozwój i wychowanie dziecka. Określając obowiązek alimentacyjny zawsze należy mieć na uwadze, że dziecko ma prawo żyć na równej stopie życiowej ze swoimi rodzicami i rodzice mają obowiązek mu to zapewnić. Oznacza to, że rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najniższymi dochodami. Jednak w sytuacji, gdy możliwości zarobkowe zobowiązanego rodzica są ograniczone, nie można obciążać go obowiązkiem alimentacyjnym w zakresie przewyższającym te możliwości, doprowadzając go tym samym do niedostatku i niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb.

Mając na uwadze powyższe oraz ustalony stan faktyczny Sąd zasądził od pozwanego na rzecz jego małoletnich dzieci S. P. (2) i S. P. (1) kwoty po 700 zł miesięcznie. Ustalając wysokość kwot zasądzonych na rzecz małoletnich Sąd przyjął, że koszty utrzymania każdego z małoletnich wynoszą ok. 1300- 1400 zł, zgodnie z zestawieniem przedstawionym przez ich matkę. Sąd doszedł do przekonania, że kwotę 700 zł winien na utrzymanie i wychowanie każdego z dzieci uiszczać pozwany. Kwota ta mieści się w granicach jego możliwości zarobkowych. Sąd nie dał też wiary, że możliwości zarobkowe pozwanego kształtują się na poziomie 1500 zł, jak pozwany przedstawił w odpowiedzi na pozew. Pozwany wraz z rodzicami prowadzi nowoczesne, zmodernizowane gospodarstwo rolne o potwierdzeni 22 ha. Gospodarstwo to nastawione jest na hodowlę trzody, bydła i krów mlecznych. Jest zmechanizowane, wyposażone m.in. w kombajn, prasę rolniczą, siewnik, agregat uprawowy, wóz asenizacyjny, rozrzutnik do naturalnego nawozu oraz 4 ciągniki rolnicze. Na terenie gospodarstwa wybudowane są 2 nowoczesne chlewnie. E. P. (2) sprawuje w gospodarstwie funkcje kierowniczą, decyzyjną. Pozwany uzyskuje również dochody sezonowe z tytułu świadczenia różnego rodzaju usług w rolnictwie, np. z tytułu pracy wykonywanej prasą rolniczą w okresie żniw (roczny dochód 15000 zł), sprzedaży i nawożenia naturalnym nawozem gruntów uprawnych (roczny dochód 20000 zł), prac polegających na zasiewie i zaoraniu gruntów uprawnych (roczny dochód w 10000 zł), wywozu ścieków pochodzenia zwierzęcego (roczny dochód 15000 zł), łącznie 60000 zł rocznie (5000 zł miesięcznie). Pozwany jest zdrowym mężczyzną w sile wieku, nie leczy się przewlekłe, poza powodami nie posiada nikogo na utrzymaniu. Winien więc wziąć odpowiedzialność za utrzymanie i wychowanie swoich małoletnich dzieci. Pozwany nie sprawuje osobistej opieki nad dziećmi. Ciężar ten spoczywa na ich matce. Ponadto jak wynika z zeznań powódki E. P. (1) w początkowym okresie małżeństwa pozwany kupował jej drogie prezenty - bieżnię za kwotę 3500 zł, buty za 500 zł, co świadczy o tym, że sytuacja finansowa powoda jest na tyle stabilna i dobra, że stać go na takie wydatki. Pozostałą część kosztów utrzymania dzieci winna zaspokoić ich matka.

Odnośnie kwoty zasądzonej na rzecz powódki E. P. (1) Sąd zważył przede wszystkim, że strony nadal pozostają w związku małżeńskim. Obecnie dochody pozwanego są wyższe aniżeli powódki, która nie pracuje zarobkowo, utrzymuje się ze świadczenia 500+, zasiłku rodzinnego i alimentów na rzecz dzieci. Niemniej jednak powódka ma możliwości zarobkowe. Jest osobą wykształconą, z zawodem, młodą, zdrową i winna podjąć próbę znalezienia pracy zarobkowej, by własnymi siłami uzyskiwać środki na pokrycie kosztów utrzymania własnego i dzieci (w części przypadającej na matkę). Podkreślić należy, że sytuacja rodzinna stron zmieniła się. Strony pozostają aktualnie w nieformalnej separacji. W okresie wspólnego zamieszkiwania powódka przyczyniała się do zaspokajania potrzeb rodziny sprawując opiekę nad dziećmi i prowadząc dom, zaś pozwany – pozyskując finanse na utrzymanie rodziny. Niemniej jednak

obecnie, z racji oddzielnego zamieszkiwania stron, sytuacja ta zmieniła się o tyle, że powódka nie może oczekiwać, że jej mąż nadal będzie pokrywał w 100% koszty utrzymania tak dzieci jak i żony. Małoletnia S. P. (2) jest w takim wieku, że może pójść do żłobka i powódka powinna poczynić starania w tym kierunku. Nie ma też przeszkód, by powódka podjęła pracę zarobkową.

Sąd zasądził od pozwanego na rzecz jego żony kwotę 400 zł tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, uznając że do czasu uregulowania przez powódkę jej sytuacji związanej z poszukiwaniem pracy, do czasu zabezpieczenia opieki dla dzieci na czas świadczenia pracy przez ich matkę, pozwany winien przyczyniać się do zaspokojenia kosztów utrzymania żony w wymiarze 400 zł miesięcznie. Jest to kwota, która pozwoli powódce zaspokoić podstawowe potrzeby własne w zakresie wyżywienia, ubrania, koszty mieszkaniowe, a jednocześnie nie wykracza poza granice możliwości zarobkowych pozwanego.

Zatem Sąd obciążył pozwanego łączną kwotą 1800 zł tytułem zaspokajania potrzeb rodziny oraz alimentów na rzecz małoletnich syna i córki, uznając, iż jest to kwota uzasadniona i mieści się w granicach możliwości zarobkowych pozwanego. W pozostałym zakresie powództwo oddalono. Orzeczenie przyznanych kwot od dnia 8 stycznia 2021 r. uzasadnione jest tym, że w dniu 8 stycznia 2021 r. pozwany otrzymał odpis pozwu, zatem dowiedział się o żądaniach strony powodowej. Wówczas pozwany został wezwany do niezwłocznego spełnienia świadczenia na podstawie art. 455 k.c. Z chwilą doręczenia odpisu pozwu na pozwanym, jako dłużniku, zaczął ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia. Strona powodowa nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających przyznanie świadczenia z datą wsteczną. Sąd ustalił, zgodnie z żądaniem pozwu, że zasądzone kwoty tytułem alimentów i przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, będą płatne z góry do dnia 5 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, w przypadku alimentów - do rąk matki małoletnich - E. P. (1).

Zgodnie z treścią art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398), strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych jest zwolniona z mocy ustawy od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.

Zgodnie z zasadą słuszności, wyrażoną w art. 102 k.p.c., Sąd nie obciążył pozwanego kosztami sądowymi, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Stosownie do art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w części zasądzającej świadczenia alimentacyjne i świadczenie tytułem zaspokajania potrzeb rodziny.